

MOTORVOGNFORSKRIFTER

utferdiget av Arbeidsdepartementet 3. juni 1942.

5

Innledning:

Samferdselsdepartementet har 28. mars 1967 med hjemmel i vegtrafikkloven § 43, jfr. § 44 fastsatt:

1. Forskrifter om motorvogner av 3. juni 1942 §§ 1—33 skal gjelde midlertidig inntil videre, og for de samme kategorier av kjøretøy som har vært omfattet av disse forskrifter, nemlig alle kjøretøy som har kraftmaskin til framdrift og er bestemt til transport av personer eller gods, herunder også motorsleder og såkalt skinneløs sporveg (trolleybuss). I tvilstilfelle avgjør Samferdselsdepartementet om kjøretøy er bestemt til transport av personer eller gods og om i hvilken utstrekning det skal gå inn under bestemmelsene i loven.

Bestemmelsene gjelder for traktor, tilhengere og motorsykler i den utstrekning det framgår av forskriftene.

Bestemmelsene gjelder også for beltebil og beltemotorsykkel.

Med *beltebil* forstås: Motorvogn som hovedsakelig er innrettet for transport av personer eller gods og/eller til å trekke annet kjøretøy, som har belter og eventuelt styreski og/eller styrehjul og som har egenvekt 400 kg eller mer.

Med *beltemotorsykkel* forstås: Motorvogn som hovedsakelig er innrettet for transport av personer eller gods og/eller til å trekke annet kjøretøy, som har belter og eventuelt styreski og/eller styrehjul og som har egenvekt mindre enn 400 kg.

Bestemmelsene gjelder ikke for skinnegangsvogner, og heller ikke for motortraller som bare brukes av jernbanen eller andre offentlige institusjoner innenfor eget område, lokomobiler, jordbruks- eller vegarbeidsmaskiner.

2. Departementet har foretatt visse mindre korreksjoner i forskriftene i samband med at motorvognloven opphører å gjelde fra 23. april 1967, og har foretatt endringer i §§ 3, 12, 13, 14, 18, 19, 21. Man har endelig tilføyd tre nye avsnitt (X, Y, Z) om kjøretøy som ifølge pkt. 1 ovenfor ikke går inn under forskriftene (som ikke er «motorvogn»), om fellesbestemmelser for alle kjøretøyer, samt overgangsbestemmelser.
3. Forskrifter om motorvogner av 3. juni 1942 §§ 34—57 oppheves.

Motorvognforskriftene skal fra 23. april 1967 lyde:

A. Motorvogners størrelse, innretning og utstyr

§ 1.*) Motorvogn som er over 2,20 m bred, eller som med full last har et største akseltrykk på over 2 tonn, må en ikke uten særskilt tillatelse bruke på veg eller gate som er åpen for alminnelig ferdsel. Er slik tillatelse gitt for akseltrykket, må dette aldri være større enn fastsatt i tillatelsen. Står 2 aksler nærmere hverandre enn 2,5 m, regnes akseltrykket lik summen av trykket på begge disse aksler.

Særskilt tillatelse etter bestemmelsene foran gir:

- a. Ordføreren — eller den som ordføreren gir fullmakt til det — for vogn som bare skal brukes innen en by (eller ladested med eget kommunestyre),
- b. vegsjefen — eller den som han gir fullmakt til det — for vogn som skal brukes innen enkelt fylke (byene i fylket medregnet),
- c. vegdirektøren — eller den som han gir fullmakt til det — for vogn som skal brukes innen 2 eller flere fylker.

I de tilfelle som er nevnt under b og c, kan politiet etter avtale med vegsjefen gi foreløpig kjøretillatelse, jfr. § 20, nest siste ledd, men må da sørge for at dispensasjonsøknad straks blir sendt til vedkommende myndighet.

For by eller enkelt fylke eller for enkelte vegstreknings kan de myndigheter som er nevnt under a og b, i særlige tilfelle og eventuelt på nærmere vilkår, gi alminnelig tillatelse til å bruke motorvogn med større bredde eller større akseltrykk enn fastsatt i disse forskrifter. Om dette skal vegdirektøren straks ha melding.

Den myndighet som har gitt tillatelsen etter denne paragraf, kan ta den tilbake.

Alle avgjørelser kan påankes til Samferdselsdepartementet. Den bestemmelse som er truffet, står ved makt til saken er avgjort.

§ 2. Alle motorvogner som er registrert eller som skal kunne brukes her i riket, må ha luftgummiringer.

Vegdirektøren gir nærmere bestemmelser om ringdimensjoner og godkjenner de ringtyper som er nevnt foran.

*) Samferdselsdepartementet har i r.skriv av 14. juli 1950 med hjemmel i § 66 i lov om vegvesenet bestemt at § 1 skal gis tilsvarende anvendelse på alle kjøretøyer og redskap som skal kunne brukes på riksveg, herunder plass eller bru på sådan veg.

Fylkestingene har truffet tilsvarende vedtak gjeldende samtlige fylkes- og bygdeveger (se Vegdirektørens rundskriv nr. 5/53 av 15. januar 1953).

De myndigheter som er nevnt i § 1, kan gi dispensasjon fra bestemmelsene i denne paragraf. § 1, siste ledd, får tilsvarende anvendelse.

§ 3. Motorvogn må ikke nyttes på offentlig veg med hjul- eller belteutstyr som virker særlig skadelig på vegbanen.

Når snøkjetting brukes, jfr. trafikkreglenes § 24 nr. 2, må avstanden mellom tverrlinkene i kjettingen ikke være større enn at én lenke alltid ligger fast mot kjørebanen.

Under kjøring på snø- eller isdekket veg skal snøkjetting alltid medføres.

Vegdirektøren kan helt eller delvis forby snøkjetting som skader kjørebanen i utrensmål.

§ 4.

1. Motorvogn skal ha bremsesystem som er i stand til å kontrollere bevegelsen og å stanse vognen på en effektiv, sikker og hurtig måte.
2. Bremsing skal kunne iverksettes ved to anordninger, hvorav i nærværende paragraf den ene er kalt hovedbrems (fotbrems) og den andre parkeringsbrems (håndbrems). Bremseanordningene skal være konstruert slik at i tilfelle den ene svikter, skal den andre være i stand til å stanse vognen på en rimelig bremselengde (se nr. 10 nedenfor).
3. Parkeringsbremsen (håndbremsen) skal kunne stenges ved en direkte virkende mekanisk innretning. Den skal kunne holdes stengt også under førerens fravær. Dette gjelder ikke for tohjulet motorsykkel.
4. Bremsene på et hjulpar skal virke like sterkt på begge hjul.
5. Minst en bremseanordning skal kunne virke på bremseflater som er festet til vognens hjul, enten direkte eller ved hjelp av mekaniske ledd.
6. Motorvognens bremseanordning må holdes i full stand. De må ikke endres eller frakobles — helt eller delvis — med mindre den bilsakkyndige ved påtegning i vognkortet har gitt samtykke hertil.
7. Motorvogn må ikke utstyres med spesielle innretninger for regulering av bremsevirkningen av de påbudte bremsesystemer uten at konstruksjonen er godkjent av vegdirektøren.
- 8.*) Til hydraulisk bremseanlegg må bare nyttes bremsevæske av fabrikat og type som er godkjent av vegdirektøren. Emballasjen skal ha tydelig påskrift om slik godkjenning.

*) Bestemmelsen trer i kraft fra det tidspunkt Samferdselsdepartementet fastsetter.

9. På motorvogn hvor bremsene betjenes helt ved hjelp av trykkluft, vacuum eller elektrisitet, skal det på instrumentbordet, lett synlig for føreren også når det er mørkt, være måleinstrument eller varslingsanordning som tydelig viser om bremseanlegget er klart til bruk. Dette gjelder også for motorvogn med kombinert bremseanlegg når anlegget har trykkluft- eller vacuumtank.
10. Med fullastet kjøretøy på horisontal veg og vanlig sommerføre og med en kjørehastighet av 40 km i timen skal bremsene tilfredsstillende følgende minstekrav:
- a) Hovedbremsen (fotbremsen) kunne stanse:
 - i) motorvogn som har bremses på alle hjul på en lengde av høyst 15 m (midlere retardasjon minst 4 m/sek²),
 - ii) motorvogn som ikke har bremses på alle hjul på en lengde av høyst 25 m (midlere retardasjon minst 2,5 m/sek²).
 - b) Parkeringsbremsen (håndbremsen) på motorvogn kunne stanse vognen på en lengde av høyst 40 m (midlere retardasjon minst 1,5 m/sek²).
 - c) Hver av bremsene på motorsykkel kunne stanse sykkelen på en lengde av høyst 25 m (midlere retardasjon minst 2,5 m/sek²).
- Om bremses for tilhenger se § 12, for traktor § 13, for sykkel § 35.

§ 5.

1. Motorvogn skal ha:

- a) To fjernlys. Lyktene for fjernlyset skal stå jevnhøyt, en på hver side, i like stor avstand til begge sider av vognens lengdeakse. Uten tillatelse fra vegdirektøren må sentret av lyktene ikke stå høyere enn 1,25 m over vegbanen. Lyktene skal kaste hvitt eller gult lys på vegen, så denne er jevnt belyst minst 100 m framover. Lyset skal ha tilstrekkelig sidespredning. Lyktene skal stilles slik at hovedlysbunten for fjernlyset får noen helling nedad. Lampen for fjernlyset må ikke være over 45 watt på vogner med 6 eller 12 volt anlegg og ikke over 50 watt på vogner med 24 volt anlegg. Vegdirektøren kan godkjenne spesielle systemer med mer enn to fjernlys.

På to- og trehjulte motorsykler kreves bare ett slikt fjernlys.

- b) To nærlys av utførelse som vegdirektøren har godkjent. Lyktene for nærlyset skal stå jevnhøyt, en på hver side, i like stor avstand til begge sider av vognens lengdeakse. Uten tillatelse fra vegdirektøren må sentret av lyktene ikke stå høyere enn 1,10 m over vegbanen. Lyktene skal kaste hvitt eller gult lys på vegen, så denne er tilstrekkelig belyst 30 m framover. Lyset må ha tilstrekkelig sidespredning og være slik innstilt og avskjermet at det, også når vognen er belastet, ikke blander motende trafikk. Med mindre vegdirektøren har godkjent noe annet, må lampen for nærlyset ikke være over 40 watt på vogner med 6 eller 12 volt anlegg og ikke over 50 watt på vogner med 24 volt anlegg.
- På to- og trehjulte motorsykler kreves bare ett slikt nærlys.
- c) To parkeringslys foran på vognen som skal være hvite og som uten å blende skal være synlige på en avstand av minst 150 m. Parkeringslysene skal stå jevnhøyt, ett på hver side, i like stor avstand til begge sider av vognens lengdeakse og lengst mulig ut til siden. I intet tilfelle må den lysende flates ytterkant være mer enn 40 cm innenfor vognens ytterste kant. Dette gjelder også for motorsykkel med sidevogn og for trehjult motorsykkel som er bredere enn 1 m.
- Parkeringslysene skal lyse samtidig med fjern- og nærlyset dersom ytterkanten av fjern- og nærlyslyktenes lysende flate står mer enn 40 cm innenfor kjøretøyets ytterste kant. På motorsykkel med sidevogn behøver bare parkeringslyset på sidevognen samtidig å lyse.
- d) Lys for kjennemerke. Det bakre kjennemerke skal belyses jevnt med hvitt lys så det er lett å lese på en avstand av minst 20 m. Lykten skal ha klart glass eller være utstyrt på annen måte som vegdirektøren har godkjent. Dette gjelder også for motorsykler. For moped se § 11 a.
- e) Baklys som skal være rødt, og som uten å blende skal være synlig på en avstand av minst 150 m. Baklykten må ha rødt — ikke rød malt — glass eller være utstyrt på annen måte som vegdirektøren har godkjent. Dette gjelder også for motorsykler.
- Anvendes to baklykter, skal de stå jevnhøyt og i like stor avstand til begge sider av vognens lengdeakse.
- Lys for kjennemerke og baklys må ikke kunne slukkes når fjernlys, nærlys, parkeringslys, tåkelys, grøftelys, søkelys eller annet fremadrettet lys er tent.
- f) To røde refleksanordninger bak på vognen av utførelse, størrelse og form som vegdirektøren har godkjent. De kan være

sammenbygget med de røde baklykter hvis disse oppfyller ovennevnte krav. De skal være montert med den reflekterende flate mest mulig loddrett og vinkelrett på vognens lengdeakse og så lavt som hensynet til søleskvett og vognens konstruksjon tillater. De skal stå jevnhøyt, en på hver side, i like stor avstand til begge sider av vognens lengdeakse og lengst mulig ut til siden. I intet tilfelle må den lysende flates ytterkant være mer enn 40 cm innenfor vognens ytterste kant. Refleksanordningene skal være synlige i en avstand av minst 100 m når de blir belyst av to forskriftsmessige fjernlys.

Dette gjelder også for motorsykler med sidevogn og for trehjulte motorsykler som er bredere enn 1 m. På andre motorsykler kreves bare en slik refleksanordning.

Om refleksanordninger for tilhengere, se § 12.

- g) Stoppsignallys som skal gi rødt eller oransje lys bakover når hovedbremsen (fotbremsen) brukes. Det må ikke virke blendende. Lampen må ikke være over 20 watt. Lykten for stoppsignallyset bør ikke stå høyere enn 1,5 m over vegbanen. Hvis stopplyset er rødt og enten sammenbygget med eller forbundet med det røde bakiys, skal dets lysstyrke være større enn det røde bakiys.

Anvendes to stoppsignallykter, skal de stå jevnhøyt og i like stor avstand til begge sider av vognens lengdeakse.

På motorsykkel kreves ikke stoppsignallys.

- h) Retningssignallys (retningsvisere) som må være av en av de følgende typer og være godkjent av vegdirektøren:
- i) En bevegelig arm som er anbrakt på hver side av kjøretøyet og som viser et konstant oransje lys når armen står i horisontal stilling, eller pendler opp og ned.
 - ii) En lykt som er anbrakt på hver side av kjøretøyet og som gir et kontinuerlig blinkende lys, hvitt eller oransje framover og rødt eller oransje bakover.
 - iii) En lykt som er anbrakt på hver side foran og en på hver side bak på kjøretøyet og som gir et kontinuerlig blinkende hvitt eller oransje lys framover og rødt eller oransje lys bakover.

De under punkt ii) og iii) nevnte retningssignallys skal ha blinkfrekvens mellom 60 og 120 pr. minutt. Retningssignallys må være anbrakt slik at de er lett synlige fra et punkt som ligger i forlengelsen av vognens lengdeakse og høyst 10 m foran eller bak vognen. Om nødvendig kan kombinasjoner av de under punkt i), ii) og iii) nevnte retnings-

signallys anvendes. De under punkt ii) og iii) nevnte lykter bør ikke stå høyere enn 1,5 m over vegbanen.

Retningssignallysene skal enten være innrettet slik at de automatisk trer ut av funksjon etter kort tid, eller de skal ha kontrolllys eller lydsignal som kan ses henholdsvis høres fra førerens plass mens retningssignallysene er i funksjon.

På motorvogn uten førerhus og på motorsykkel kreves ikke retningssignallys.

2. a) Motorvogn som er utrykkingskjøretøy (jfr. trafikkreglene § 1, nr. 9) skal være utstyrt med varsellykt som gir kontinuerlig blinkende blått lys til alle sider. Lykten skal være anbrakt på midten eller på venstre side av førerhusets tak.

Motorsykkel som er utrykkingskjøretøy kan være utstyrt med varsellykt som gir kontinuerlig blinkende blått lys forover og til sidene.

Varsellykten skal være av utførelse som er godkjent av vegdirektøren, som også fastsetter lampestørrelsen. Lyset fra lykten skal være godt synlig på en avstand av minst 150 m og ha blinkfrekvens mellom 100 og 150 pr. minutt. Lykten må være anbrakt slik at lyset ikke kan virke blendende for føreren.

Lykten skal være sammenkoplet med kontrollampe som skal være anbrakt lett synlig for føreren og som skal lyse når varsellykten er i funksjon.

- b) Motorvogn som er innrettet eller utstyrt for vegarbeid eller arbeid i tilknytning til veg skal, når den brukes i strid med trafikkreglenes bestemmelser (jfr. Vegtrafikkloven § 11) eller på en slik måte at det kan medføre særlig fare for andre vegfarende, varsles med lykt som gir kontinuerlig blinkende gult lys til alle sider.

Bergingsvogn (vogn som er spesielt innrettet for berging av skadede kjøretøyer og fast utstyrt med bergingsutstyr som kran, vinsj m. v.) skal, når den under berging står oppstilt på veg på en slik måte at den kan være til særlig fare for andre vegfarende, varsles med lykt som nevnt i foranstående ledd.

Varsellykten skal være av utførelse som er godkjent av vegdirektøren, som også fastsetter lampestørrelsen. Lyset fra lykten skal være godt synlig på en avstand av minst 150 m og ha blinkfrekvens mellom 100 og 150 pr. minutt. Lykten skal være anbrakt på midten av førerhusets tak på en slik måte at lyset ikke kan virke blendende for føreren.

Lykten skal være sammenkoplet med kontrollampe som skal være anbrakt lett synlig for føreren og som skal lyse når varsellykten er i funksjon.

3. For motorvogn som på horisontal veg ikke kan kjøre med større fart enn 20 km i timen, fastsetter vegdirektøren nærmere regler om utstyret av lys.

Om lys for «lett motorkjøretøy», tilhenger og traktor, se §§ 11, 12 og 13.

4. Motorvogn kan ha:

a) Tåkelys foran på vognen. Det må være hvitt eller gult. Lykten skal stå fast, ikke høyere enn lyktene for nærlýset og ha glass med sterk sidespredning. Lyset må være slik innstilt at det, også når vognen er belastet, ikke blander møtende trafikk. Lampen må ikke være over 35 watt. Tåkelys må ikke kunne tennes uten at fjernlys, nærlýs eller parkeringslys samtidig er tent. Anvendes to tåkelys, ett på hver side av vognen, behøver ikke annet lys foran å være tent under kjøring i tåke. Er tåkelysene anbrakt mer enn 40 cm fra vognens ytterste kant, må dog parkeringslysene samtidig være tent.

b) Grøftelys foran på vognen. Det må være hvitt eller gult. Lykten skal stå fast, ikke høyere enn lyktene for nærlýset. Det tillates bare en slik lykt. Den bør fortrinnsvis være anbrakt på venstre side eller på midten av vognen. Lykten må være innstilt slik at lyset blir rettet nedad og til høyre. Lampen må ikke være over 35 watt. Grøftelys må ikke kunne tennes uten at fjernlys, nærlýs eller parkeringslys samtidig er tent.

Lykt som ikke gir sterk sidespredning av lyset må bare kunne lyse når fjernlyset er tent, med mindre den er særskilt godkjent av vegdirektøren.

c) Markeringslys på sidene av vognen eller foran og bak på vognen når de viser hvitt eller gult fremover og rødt eller oransje bakover. De må være godt synlige på en avstand av minst 150 m uten å virke blendende og må ikke kunne tennes under kjøring.*) I intet tilfelle må den lysende flates ytterkant være mer enn 40 cm innenfor vognens ytterste kant.

Busser, større lastevogner og andre motorvogner av tilsvarende størrelse kan dessuten ha et hvitt eller gult markeringslys foran på hver side over frontruten. De må ikke

*) Gjelder for nye motorvogner som registreres etter 1. januar 1964.

virke blendende og må ikke kunne tennes uten at fjernlys, nærlys eller parkeringslys samtidig er tent.

- d) Søkelys — som bare skal anvendes under kjøringen når det er nødvendig for å skaffe seg orientering. Det må være hvitt eller gult og koblet slik at det bare kan lyse når fjernlyset samtidig er tent. Det tillates kun ett søkelys. Lampen må ikke være over 15 watt.
- e) Ryggelys. Det må være hvitt eller gult og rettet nedad så det ikke blander. Det må bare kunne tennes når gearet står i revers, eller ved hjelp av tidsbryter.
- f) Motorvogn som trekker tilhenger eller semitrailer kan føre et lysende varselstegn som må være lett synlig forfra. Varselstegnet skal ha form av en likesidet trekant, gul på mørk bunn og være anbrakt foran på midten av taket på trekkbilens førerhus, med oppadvendt spiss. Lyset fra varselstegnet må være godt synlig i en avstand på minst 100 m uten å virke blendende. Sidelengden av den lysende trekanten må være minst 17,5 cm. Det må fra førerstedet kunne føres tilsyn med at lyset er tent. Trekanten skal kunne slås ned i horisontal stilling når det kjøres uten tilhenger.
- g) Svakt belyste skilter med firmanavn, reklame o. l. når de vender ut til siden. De må ikke vise grønt, rødt eller blått lys og må være godkjent av den bilsakkyndige.
- h) Den bilsakkyndige kan i særlige tilfelle hvor det finnes påkrevet, godkjenne montering av spesielle arbeidslys (f. eks. på brøytebiler).

Det må være hvitt eller gult og koblet slik at det bare kan lyse når fjernlyset, nærlyset, eller parkeringslyset samtidig er tent.

- 5. Bedømmelse av hvorvidt lysene fra de foran nevnte lykter m. v. belyser vegen eller er synlige i de angitte avstander, skal foretas om natten i klart vær.
- 6. Alle lykter og utvendige lys skal være utført solid og mest mulig støvtett og vanntett. De skal holdes rene og i orden. Også den øvrige del av lysanlegget skal være forsvarlig utført og holdes i god stand til enhver tid.
- 7. De forskrifter om avblending m. v. av motorkjøretøyers lys som gis av de myndigheter som luftvernet er underlagt, gjelder uansett det som er fastsatt i denne paragraf.
- 8. Andre lys — herunder refleksanordninger — enn de som er nevnt foran i denne paragraf er forbudt, med mindre tillatelse

er gitt av departementet ved spesielle forskrifter for visse motorvogner.

9. Bestemmelsen i nr. 1 pkt. f) om refleksanordninger settes i kraft fra det tidspunkt departementet fastsetter.*)

For øvrig settes de foranstående bestemmelser i kraft 1. mai 1957 for motorkjøretøyer som registreres første gang her i riket. For andre motorkjøretøyer gjelder følgende:

Bestemmelsene i nr. 1 pkt. h) om retningssignallys (retningsvisere) trer i kraft 1. juli 1957.

Bestemmelsene i nr. 1 pkt. c) om parkeringslys og i nr. 1 pkt. g) om stoppsignallys trer i kraft 1. januar 1958 med mindre dispensasjon er gitt av Statens bilsakkyndige. Herom gis i tilfelle påtegning i vognkortet.

§ 6. Motorvogn skal ha:

Ett eller flere signalhorn som gir en tilstrekkelig, men ikke overdrevet kraftig — og heller ikke ubehagelig — lyd av jevn tonehøyde. Lydstyrken fastsettes av vegdirektøren.

Anvendes flere signalhorn, skal de lyde samtidig.

Politivogner og militær-, ambulanse- og sykevogner kan ha andre varselsapparater foruten det nevnte signalhorn.

§ 7. Alle lukkede personbiler (herunder biler med såkalt solskinnstak) med sitteplass for minst 10 passasjerer skal være utstyrt med hensiktsmessig anbrakt brannslukkingsapparat av type som vegdirektøren har godkjent, og må ha nødutgang etter nærmere bestemmelse av vegdirektøren.

§ 8. Motorvogn skal ha en innretning som sikrer mot at uvedkommende setter vognen i gang.

Som tilfredstillende i så måte regnes f. eks.: at dørene på en lukket vogn kan låses; at en kan låse skjaltarmen, tenningsbryteren når strømmen er brutt, påslippingskranen på dampdrevne vogner eller strømbryteren på elektrisk drevne vogner.

§ 9.**)

1. Motorvogn skal være innrettet slik at det fra førerplassen er tilstrekkelig utsikt fremover og til sidene.

*) I kraft fra 1. oktober 1961, se r.skriv fra Vegdirektøren av 17. april 1961 (29/61 M). Se også r.skriv av 24. juni 1961 (nr. 52/61 M).

**) Overgangsbestemmelse: Bestemmelsen i nr. 7 om at avstanden fra bakakselentret til bakkant av lastepanet ikke må overstige 60 % av vognens akselavstand gjøres ikke gjeldende for motorvogner registrert før 20. september 1959 for så vidt som den skulle medføre pålegg om endringer i lastepanets størrelse.

2. Motorvogn med frontrute skal ha effektiv selvvirkende vinduspusser. Når frontruten er bred nok, skal det være to slike samtidig virkende vinduspussere.

3. Motorvogn skal ha speil av sådan størrelse, i sådant antall og slik plasert at det fra førerplassen er tilstrekkelig utsikt bakover.

På personbil med flere enn 8 passasjerplasser, og på laste- og varebil skal det være et speil på hver side utenfor førerhuset.

På motorsykkel kreves ikke speil.

4. Hvor det finnes påkrevd, kan politiet i samråd med den bil-sakkyndige påby signalanordning av type som vegdirektøren har godkjent og som virker automatisk når vognen rygger eller ruller bakover.

5. Motorvogn skal være utstyrt med skjermer og/eller skvettlapper for bakhjulene, slik at tilskvetting av bakenfor kjørende effektivt hindres.*) Kjørstøy som på horisontal veg ikke kan kjøres med større fart enn 30 km i timen, behøver ikke å ha skjermer eller skvettlapper.

6. På motorvogns forparti må ikke være anbrakt radiatorfigurer, panserornamenter, lykteskjermer eller annet som på grunn av form, anbringelsesmåte eller det materiale de er laget av, kan medføre særlig fare i tilfelle sammenstøt eller påkjørsel. Dørhåndtak, hengsler, beslag m. v. på sidene av motorvogn skal være innrettet eller beskyttet slik at de ikke frembyr unødig fare for andre vegfarende. Vegdirektøren kan fastsette utfyllende regler, og avgjør i tvilstilfelle om en gjenstand som nevnt er i strid med forbudet.**)

7. På motorvogn må avstanden fra bakakselcentret til bakkant av lasteplanet ikke overstige 60 % av vognens akselavstand.

Dessuten må:

- a) på lastebil med enkelt førerhus midten av lasteplanet ikke ligge bak bakakselcentret uten tillatelse fra vegdirektøren.
- b) på kombinert bil (bil med lasteplan eller varerom og mer enn 1 seterad) lasteplanets eller varerommets lengde være avpasset slik at forakseltrykket blir minst 25 % av vognens vekt fullt lastet.
- c) på varebil (nyttelast inntil 1 000 kg) midten av varerommet (lasteplanet) ikke ligge mer enn 1/20 av akselavstanden bak bakakselcentret uten tillatelse fra vegdirektøren.

*) I r.skriv nr. 83/60 M av 29. september 1960 har Vegdirektøren gitt nærmere retningslinjer om «sprutvinkel» etc.

**) Se r.skriv fra Vegdirektøren av 23. mai 1960 (nr. 41/60 M).

8. Det elektriske anlegg i motorvogn skal være utført og vedlikeholdt slik at den utstrålte elektromagnetiske energi fra anlegget ved normal bruk ikke forstyrrer lydkringkasting- og fjernsyn-mottaking eller mottaking av annen radiotjeneste.

Denne bestemmelse gjøres gjeldende for motorvogn som registreres første gang her i riket etter 31. desember 1963. Bestemmelsen kan dog også gjøres gjeldende for motorvogn som er registrert før ovennevnte dato når den virker forstyrrende.

Vegdirektøren fastsetter nærmere bestemmelser om de krav som skal stilles til damping av radiostøy fra det elektriske anlegg i motorvogn og kan godkjenne støydempingsmidler.*)

9. Motorvogn skal være innrettet, utstyrt og vedlikeholdt slik at motoren ikke utvikler røk som kan være til særlig gene eller fare for andre vegfarende. Nærmere regler herom og grenser for tillatt røkutvikling kan fastsettes av vegdirektøren.**)

§ 10. Motorvogn må ikke kjøres eller av eieren (brukeren) tillates kjørt med større last eller med flere personer i vogn eller fører-sete enn kjøretøyet er registrert for. Tilsvarende gjelder for traktor, tilhenger og motorsykkel.

Med laste- eller varebil kan det likevel befordres personer på lasteplass eller i varerom såfremt befordringen kan skje på betryggende og forsvarlig måte. Det er dog forbudt, selv for en enkelt gang, å befordre mer enn 8 personer på lasteplass eller i varerom, med mindre den bilsakkyndige ved påtegning i vognkennet har godkjent befordring av et større antall. Vognens tillatte største belastning må ikke overskrides.

§ 11.

1. For motorsykler gjelder bestemmelsene i disse forskrifter så langt de kan anvendes når ikke annet er bestemt.
2. Motorsykkel tillates ikke nyttet med tilhenger.

§ 11 a.

1. Vegdirektøren kan fastsette at merker og modeller av kjøretøyer med motor som fra fabrikken ikke har større slagvolum enn 150 kubikksentimeter skal regnes for «lette motorkjøretøyer».***)

*) Se r.skriv fra Vegdirektøren av 9. september 1963 (nr. 43/63 M).

**) Se r.skriv fra Vegdirektøren av 26. august 1964 (nr. 74/64 M) og av 1. oktober 1964 (nr. 79/64 M).

***) Vegdirektøren godkjenner for tiden ikke sykler med motor over 125 cm³ som «lett motorkjøretøy». For lett motorsykkel må videre maks. motoreffekt ikke overstige 6,6 hk og maks. hastighet ikke overstige 75 km/t. For moped er grensene henholdsvis 50 cm³, 2,5 hk og 50 km/t.

2. Lette motorkjøretøyer inndeles i følgende grupper:

- a) lett motorsykkel
- b) moped
- c) andre lette motorkjøretøyer.

Vegdirektøren fastsetter hvilke kjøretøyer som skal henregnes til de nevnte grupper. Under gruppen moped kan bare henregnes kjøretøyer med motor som fra fabrikk ikke har større slagvolum enn 50 kubikksentimeter.

3.*) For lett motorsykkel og for moped gjelder bestemmelsene for motorsykler (jfr. § 11) med følgende unntak:

- a) Kjøretøyet kan ikke registreres for mer enn en person uten tillatelse fra vegdirektøren.
- b) Kjennemerke kreves bare bak på kjøretøyet.

For moped gjelder ennvidere følgende unntak:

- c) Lys for kjennemerke kreves ikke.
- d) Fjernlyset må kunne belyse vegen minst 50 meter fremover.
- e) Det kan uten særskilt tillatelse medtas ett barn under 7 år når det er betryggende plassert på særskilt sete og er beskyttet mot hjuleiker og sykkelkjede.

4. For «andre lette motorkjøretøyer» fastsetter vegdirektøren nærmere bestemmelser i forbindelse med godkjenningen.

§ 12.***) *Tilhengere til motorvogn.* Tilhenger til motorvogn kan brukes uten særskilt tillatelse når den med full last ikke veier mer enn 1 000 kg, ikke er bredere enn motorvognen og ikke mer enn 1,00 meter bred.***))

Annen tilhenger må ikke brukes på offentlig veg eller gate uten skriftlig tillatelse som gis av samme myndigheter og på samme måte som fastsatt i § 1 og innføres på vognkortet.

*) Overgangsbestemmelse. Lett motorsykkel og moped som er registrert før 1. januar 1960 kan ha konstant forlys som ikke må virke blendende og som må kunne kaste lys på vegen minst 80 m fremover. Lys for kjennemerke kreves ikke. Baklyset kan være erstattet med et rødt refleksglass.

**) Paragrafene 5., 6. og 7. ledd tilføyet ved endring 26. august 1964. — Ikrafttredeisesbestemmelse:

Bestemmelsene i § 12, 5. og 6. ledd gjøres gjeldende for kjøretøyer som registreres første gang her i riket etter 1. juli 1965. Vegdirektøren kan dog i forbindelse med gjennomføringen av den i 7. ledd nevnte sikring delvis kreve bestemmelsene gjennomført på et tidligere tidspunkt og også for allerede registrerte kjøretøyer.

***)) I r.skr. fra Vegdirektøren av 20. august 1962 (nr. 80/62 M) er gitt spesielle regler for tilhenger for personbil og varebil.

3. Tillatelse må bare gis når kjøringen ikke antas å volde særlig ulempe for den øvrige ferdsel.

4. } Tillatelse til å kjøre med tilhenger uten brems bør i alminnelighet begrenses til å gjelde for tilhenger som med full last ikke veier mer enn $1,25 \times$ motorvognens vekt uten last. Den dispenserende myndighet kan alltid kreve at tilhenger som veier mer enn 3 tonn med full last, skal ha godkjent bremseanordning.

På tilhenger og semitrailer til lastebil eller tilsvarende trekkvogn skal:

5. }
- a) bremsesystemet være slik innrettet at bremsen automatisk settes til når forbindelsen med trekkvognens bremsesystem brytes.
 - b) luft-mekanisk eller luft-hydraulisk bremsesystem (trykkluft eller vakuum) ha separat manøver- og materledning (2-leder-system).
 - c) bremsesystem som nevnt under pkt. b) vært utstyrt med hensiktsmessig anbrakt bremsekraftreguleringsventil (lastreguleringsventil), som må være slik konstruert at den ikke kan stå i null-stilling når bremseslangene er tilkople.
 - d) være minst 2 klosser for stenging av hjulene såfremt tilhenger eller semitrailer ikke har mekanisk parkeringsbrems som virker innbyrdes uavhengig på minst 2 hjul. Klossene skal være utført av materiale med tilstrekkelig styrke og slitebestandighet og være fast forbundet til tilhengeren med kjetting e.l. og være sikret mot å gli ved pigger e.l. på undersiden.

På lastebil eller tilsvarende trekkvogn for tilhenger eller semitrailer skal:

6. }
- a) trykkluft-mekanisk eller trykkluft-hydraulisk bremsesystem være slik innrettet at bremsene ikke kan svikte hvis det inntre brudd eller lekkasje i tilhengerens bremseledninger (eksempelvis ved trykksikringsventil som er montert best mulig beskyttet foran bremseslangekoplingen).
 - b) luft-mekanisk eller luft-hydraulisk bremsesystem (trykkluft eller vakuum) ha bremseslangekopling som er utstyrt med ventil som automatisk åpner for trekkvognens bremsesystem ved tilkopling og stenger ved frakopling. Håndbetjent stengeventil tillates ikke.
 - c) bremseslangekopling for tilhenger være montert mest mulig midt over eller under tilhengerkoplingens lengdeakse.
 - d) feilkopling av slangene på de bremsesystemer som er nevnt i pkt. b) enten være umulig eller medføre at tilhengerens brems automatisk settes til.

7. Forbindelsen mellom lastebil eller tilsvarende trekkvogn og tilhenger som etter fjerde ledd kreves utstyrt med brems, skal være sikret på en måte som er godkjent av vegdirektøren.

Tilhenger som skal trekkes av motorvogn som er konstruert for en hastighet av 30 km i timen eller mer, skal ha lys for kjennemerke, baklys, refleksanordninger, stoppsignallys og retningsignallys som fastsatt i § 5 nr. 1 pkt. d), e), f), g) og h). Refleksanordningene skal være formet som en likesidet trekant med sidelengde minst 15 cm og være av utførelse som vegdirektøren har godkjent. De må være anbragt på tilhengeren med oppadvendt spiss og for øvrig slik som bestemt i § 5 nr. 1 punkt f.). For tilhenger som skal trekkes av motorvogn som er konstruert for en hastighet mindre enn 30 km i timen kreves bare baklys, refleksanordninger og retningsignallys. Statens bilsakkyndige kan i særlige tilfelle (f. eks. under tømmerkjøring vesentlig på skogsveger) frita tilhenger for å ha lys. Herom gis påtegning i vognkortet.

Kjennemerke på tilhenger som blir brukt i landbruket etter traktor som nevnt i § 13 c), skal ha hvite typer på grønn bunn og ellers være av utførelse som fastsatt for motorsykel (jfr. § 22).

For øvrig gjelder reglene i disse forskrifter så langt de kan anvendes.

Det som er fastsatt om tilhenger i disse forskrifter, gjelder også for tilhengerslede og tilhenger til registrert traktor så langt det kan anvendes.

§ 13. Traktor.

For traktor som skal brukes til transport på offentlig veg eller gate gjennom lengre tidsrom gjelder reglene i disse forskrifter så langt de kan anvendes.

Dog skal følgende særregler gjelde:

- a. Stoppsignallys kreves ikke.
- b. Særskilte bremseanordninger og lysanordninger kan godkjennes av Vegdirektøren.
- c. Kjennemerke på traktor som for mesteparten blir nyttet i landbruket skal ha hvite typer på grønn bunn og ellers være av utførelse som fastsatt for motorsykel (jfr. § 22).

I tilfelle av tvist om forståelsen av uttrykket «lengre tidsrom» avgjør Vegdirektøren spørsmålet.

B. Melding, undersøkelse og registrering av motorvogn

Prevenummer.

Melding av motorvogn.

§ 14. Registrering av motorvogn skal skje i det bilsakkyndig-distrikt hvor eieren, eller den som på hans vegne har rådighet over den, er bosatt. Når den bilsakkyndige finner det hensiktsmessig, kan

registrering også skje der hvor vognen særlig blir brukt. Melding for registrering skal skrives på et av Vegdirektøren fastsatt skjema.

Forandringer i de opplysninger som er gitt om en registrert vogn, f. eks. når den er ombygd eller har skiftet gummidimensjon, skal straks meldes til registreringsmyndigheten som sender meldingen videre til vegdirektøren.

§ 15.*)

1. Motorvogn skal i alminnelighet registreres for den totalvekt, de akselbelastninger og det antall personer som vegdirektøren fastsetter. Er totalvekt eller antall personer ikke fastsatt, bestemmes dette av den bilsakkyndige etter retningslinjer gitt av vegdirektøren eller etter bestemmelser gitt i nr. 3 i denne paragraf.

2. Vegdirektøren fastsetter lufttrykket og største tillatte belastning for luftgummiringer.

3. Ved registreringen skal alltid innføres i vognkortet det antall personer som kan tillates i føreriset.

Føreriset skal være således anbrakt og dimensjonert at føreren kan innta en utvungen og for betjening av alle kontrollapparater hensiktsmessig stilling. Føreriset må dessuten gi rimelig plass for den eller de passasjerer det søkes godkjent for.

Tre personer kan tillates i føreriset når dessuten:

- a) på lastebil avstanden fra senter av rattet til den lengst bortliggende sidevegg er minst 120 cm. Dersom girstang eller håndbremsstang ikke rager opp fra gulvet i førerrommet, kan denne avstand reduseres til 110 cm. Avstanden fra ratt-senter til nærmeste sidevegg må i begge tilfelle ikke være mindre enn 35 cm. Målene tas 10 cm foran førerisets rygg på det sted mellom setehøyde og skulderhøyde som gir den minste avstand.

- b) på personbil og varebil bredden av førerrommet er minst 136 cm og girstang eller håndbremsstang ikke rager opp fra gulvet i førerrommet. Målet tas som angitt foran under a).

4. I tillegg til det antall personer en motorvogn er registrert for kan det på baksetet i personbil medtas ett barn under 15 år såfremt plassen tillater det.**)

*) Overgangsbestemmelse: Endringen i nr. 3 gjøres ikke gjeldende for motorvogner registrert før 20. september 1959 for så vidt som den skulle medføre endringer i det antall personer vognen er registrert for.

**) Om transport av barn i drosjer og i småbusser se r.skr. fra Vegdirektøren av 21. oktober 1958 (nr. 68/58 M). Om befordring av barn i buss, se r.skriv av 5. oktober 1959 (nr. 88/59 M). Se også r.skriv av 7. januar 1963 (nr. 4/63 M).

Undersøkelse av motorvogn.

§ 16. Undersøkelse for registrering skjer til tid og sted som den bilsakkyndige bestemmer.

Eier eller bruker av motorvogn plikter å rette seg etter de pålegg som politiet eller den bilsakkyndige gir om fremstilling av vognen til ny kontroll.

§ 17. Foreligger det ved meldingen tilfredsstillende attest fra bilsakkyndig i annet distrikt, kan vognen registreres uten ny undersøkelse såfremt det ikke finnes særlig grunn til å forlange sådan.

§ 18. Den bilsakkyndige skal ved undersøkelse av motorvogn så vidt mulig overbevise seg om at de opplysninger som er gitt i meldingen, er riktige, og for øvrig om det er iaktatt som er fastsatt om motorvogners konstruksjon og utstyr. Til denne kontroll brukes de oppgaver som foreligger fra fabrikkens eller eventuelt i pålitelige håndbøker.

Vekt- og hjultrykkoppgaver kontrollerer den sakkyndige ved etterveiing hvis dette anses nødvendig. Veieseddel plikter vogneieren i tilfelle å skaffe.

Deretter prøvekjøres vognen. Den skal om det forlanges, være fullt lastet.

§ 19. Første ledd (opphevet).

Vegdirektøren kan godkjenne visse merker og modeller av nye motorkjøretøyer (typegodkjenning). Når slik godkjenning er gitt, er det ikke nødvendig at vognen framvises for den bilsakkyndige når den blir registrert første gang.

§ 20. *Registrering av motorvogn.* Den bilsakkyndige påser at det er sluttet trygdeavtale i henhold til bilansvarslova § 15 og gjør tilsvarende notat på registerkortet. Dersom vognen er fritatt for trygd, gjøres notat på kortet om dette. Eieren og trygdlaget gir melding om det kjennemerke som er tildelt vognen.

Med skiltene påsatt fremstilles vognen for den bilsakkyndige, som foretar nødvendig undersøkelse av den. Når det foreligger bevis for at fastsatte avgifter er betalt, registreres vognen og kjøretillatelse (vognkort) utferdiges.

Registrering må ikke finne sted før eventuell tillatelse etter §§ 1, 2 eller 12 er gitt. Tillatelsen skal påføres vognkortet. Den bilsakkyndige kan dog etter avtale med vegsjefen registrere vognen foreløpig under det forbehold at tillatelse blir innhentet snarest mulig, jfr. § 1, 3. ledd.

Om lett motorkjøretøy se § 11 a.

§ 21.*) Kjennemerkenes skal bestå av bokstav og nummer slik at fylkene betegnes med følgende bokstaver:

Oslo by A 1— 99 999 og
100 000—499 999 uten bokstav.

Østfold	B
Akershus	C
Hedmark	D
Opland	E
Buskerud	F
Vestfold	Z
Telemark	H
Aust-Agder	I
Vest-Agder	K
Rogaland	L
Bergen by.....	O
Hordaland	R
Sogn og Fjordane	S
Møre og Romsdal	T
Sør-Trøndelag	U
Nord-Trøndelag	V
Nordland	W
Troms	X
Finnmark	Y

I fylker med flere registreringsdistrikter bestemmer Vegdirektøren hvilke nummerserier skal brukes i hvert distrikt. Når motorvogn blir overført fra et distrikt til et annet, og fortsatt skal brukes, må den tildeles nytt kjennemerke.

Motorvogn som utelukkende*) nyttes på anlegg, flyplass, fabrikkområde eller annet område utenfor offentlig veg kan ha kjennemerker med lysegule typer på svart bunn. Motorvogn som på grunn av bredde eller akseltrykk ikke tillates brukt på offentlig veg skal ha slike kjennemerker.

Motorvogn kan være utstyrt med nasjonalitetsmerke av utførelse som angitt i § 22 nest siste ledd. Ved utpassering av riket skal motorvogn være utstyrt med slikt merke.

Motorvogn som tilhører offisielt anmeldt medlem av Corps diplomatique her, kan dessuten være merket med bokstavene CD.

§ 22. Motorvogn skal ha kjennemerke. Kjennemerke skal være festet foran og bak på vognen. Det skal være rektangulært, utført av minst 2,5 mm tykke — for motorsykkel av minst 2,0 mm tykke —

*) Kryssing av offentlig veg dog tillatt, se r.skriv fra Vegdirektøren av 8. april 1964 (nr. 42/64 M).

aluminiumsplater og ha svarte typer i vertikal jernskrift på hvit bunn (se figurene nedenfor). Vegdirektøren fastsetter nærmere krav til platenes kvalitet, overflatebehandling m.v. og hva som skal betraktes som hvit bunn. Typene skal være preget i platen slik at typenes høyde over platens plan ikke overstiger 1,5 mm. Platen skal for øvrig være plan uten ramme eller liknende og ha avrundede hjørner. Fabrikantens navn eller fabrikkmerke skal være tydelig men diskret preget inn på platen. Hodet på festeskruer for kjennermerke må være utført av rustfritt materiale eller være rustbeskyttet og må ikke være anbrakt på en slik måte at typenes tydelighet blir forringet.

B-18765

C-4032

Typene gis følgende størrelse i mm:

For automobiler:

høyde	90
minste bredde	45
(unntatt I og ett-tall)	
strektykkelse	15
minste innbyrdes avstand	10
minste avstand til skiltets kant	15

For motorsykler:

(med eller uten sidevogn)	
høyde	60
minste bredde	30
(unntatt I og ett-tall)	
strektykkelse	10
minste innbyrdes avstand	5
minste avstand til skiltets kant	10

Kjenningsbokstav settes foran nummeret med en strek mellom bokstaven og nummeret i halv høyde. På kjennemerke for motorvogn skal streken være 15 mm tykk og 20 mm lang, og på kjennemerke for motorsykkel 10 mm tykk og 15 mm lang. På kjennemerke hvor nummeret består av flere enn fire sifre kan bokstaven og nummeret være anbrakt i to linjer over hverandre med bokstaven og to av sifrene i øverste linje og de øvrige sifre i nedre linje. Avstanden mellom linjene skal være minst 15 mm på kjennemerke for motorvogn og 10 mm på kjennemerke for motorsykkel. På kjennemerke for motorsykkel kan bokstaven stå alene i øverste linje midt over nummeret når nummeret består av fire eller færre sifre. På kjennemerke uten kjenningsbokstav skal nummeret deles opp i tre grupper med to sifre i hver. Tallgruppene skal være adskilt med en 15 mm tykk og 15 mm lang strek i halv høyde. På kjennemerke for motorsykkel skal streken være 10 mm tykk og 10 mm lang. Den første tallgruppe kan settes midt over de to andre. Avstanden mellom tallrekkene skal være minst 15 mm.

Kjennemerkenes minste høyde i mm er:

For motorvogner:

når bokstav og/eller nummer står på en linje	120
når bokstav og/eller nummer står på to linjer	225

For motorsykler:

når bokstav og/eller nummer står på en linje	80
når bokstav og/eller nummer står på to linjer	150

Vegdirektøren kan godkjenne kjennemerker av annen størrelse og annet utseende enn foran nevnt.

Nasjonalitetsmerket må være utført som eget skilt og må ikke være kombinert med skilt for nasjonalitetsflagg eller annet, eller satt inntil kjennemerke eller annet skilt. Det skal bestå av den latinske bokstaven N, malt med sort på hvit bunn av elliptisk form. Bokstaven skal ha en høyde på minst 80 mm og en strektykkelse på minst 10 mm. Ellipsen skal være minst 175 mm bred og 115 mm høy. Nasjonalitetsmerket skal være anbrakt i vertikal stilling vinkelrett på kjøretøyets lengdeakse med den lengste akse horisontal. Hvis nasjonalitetsmerket er festet til eller malt på selve kjøretøyet, skal det gjøres på en vertikal eller nesten vertikal flate bak på kjøretøyet.

Om lett motorkjøretøy se § 11 a.

§ 23. Skiltene skal anbringes på løynefallende sted og så høyt som kjøretøyets konstruksjon med rimelighet tillater, slik at de minst mulig skvettes til av søle m. v.

De bilsakkyndige kan om nødvendig kreve at det skal anbringes beskyttelsesskjermer som så vidt mulig hindrer skvett på skiltene og baklykten.

Kjennemerkene skal anbringes vertikalt, og vinkelrett på kjøretøys lengdeakse. Kjennemerke foran på motorsykel kan dog anbringes i sykkelens lengderetning når den bilsakkyndige finner dette nødvendig av hensyn til sykkelens konstruksjon. Kjenningsbokstaven og/eller nummeret skal da stå på en linje på begge sider av kjennemerket eller bare på den ene siden dersom det anbringes et kjennemerke på hver side av sykkelen.

§ 24. Skiltene må ikke kunne klappes om og må aldri dekkes og må ikke fjernes med mindre de innleveres til registreringsmyndigheten. De må ikke stå under bagasjebæreren eller slik at bagasjebærer, støtfanger eller lignende skjuler dem. Står bakskiltet ved siden av koffert eller lignende, så det ikke kan leses fra et punkt som ligger i forlengelseslinjen av bilens motsatte side og 5 meter bakenfor skiltets plan, må det være to bakskiit. På varevogn med lukket varerom skal bakskiltet stå over bakdøren eller på et tilsvarende sted. Dersom motorsveiven skjuler forskiltet, må den under fart henges opp i en stropp. Skilter og baklykt skal til enhver tid være i slik stand at kjennemerket lett kan leses.

§ 25. Dersom et kjennemerke må fornyes, meldes dette til vedkommende bilsakkyndige som lar det nye skilt besiktige. Det kasserte innleveres samtidig.

Kjennemerker som inndras etter vegtrafikklovens § 36 eller samferdselslovens § 14 eller som innleveres fordi vognen ikke skal brukes en tid framover, skal den bilsakkyndige på forlangende oppbevare og levere tilbake når vognen på nytt tas i bruk. Ved utløpet av kalenderåret etter det hvori skiltene er levert inn, kan den bilsakkyndige tilintetgjøre dem.

Går motorvogn over til annen eier i samme distrikt skal kjennemerkene følge vognen. Kjennemerker som er blitt ledige på grunn av at vognen er hugget opp, solgt til annet distrikt m. v. må ikke tildeles annen vogn i det løpende budsjettår. Den bilsakkyndige kan gjøre unntak fra bestemmelsen i dette ledd for motorvogner som har bevilling i henhold til samferdselsloven og for andre vogner når særlige hensyn taler for det.

Når motorvogn skal slettes på vedkommende eier i registeret skal kjennemerkene straks innleveres til den bilsakkyndige. Dette gjelder dog ikke dersom vognen samtidig overføres til ny eier i samme distrikt eller kjennemerkene med den bilsakkyndiges samtykke skal bru-

kes av eieren på annen vogn. Innleverte kjennemerker skal på forlangende oppbevares av den bilsakkyndige, som etter seks måneder kan tilintetgjøre dem.

Den bilsakkyndige kan forlange nye skilter, hvis de gamle ikke lenger er i tilfredsstillende og forskriftsmessig stand eller ikke passer inn i nummersystemet.

Prøvenummer.

§ 26. Den bilsakkyndige kan tildele årsprøvenummer eller låne ut prøvenummer for kort tid til bruk under flytning, prøving, demonstrasjon eller registrering av motorvogn. Det er forbudt å kjøre med prøvenummer på motorvogn som ikke er i forskriftsmessig stand og i overensstemmelse med gjeldende regler bl. a. med hensyn til bredde, vekt og hjulringer.

Før prøvenummer for kort tid blir lånt ut, kan den bilsakkyndige forlange at det deponeres et passende beløp til sikkerhet for riktig betaling av avgiften og for eventuell selvassurans. Den bilsakkyndige kan kreve vognen framstilt for godkjenning, eventuelt ved bilsakkyndig i annet distrikt.

Prøvenummer skal til enhver tid ha plombe.

Militære motorvogner som ikke er registrert kan forflyttes i kolonne under ett felles prøvenummer som skal gjelde for hver motorvogn i kolonnen. Prøvenummerne skal være anbragt på første og siste vogn i kolonnen. For så vidt de militære motorvogner holdes ansvarsforsikret, skal hver enkelt motorvogn i kolonnen være omfattet av slik forsikring.

§ 27. Før årsprøvenummer tildeles må vedkommende legge fram trygdeerklæring i henhold til bilansvarslova. For prøvenummer som utlånes for kort tid sørger Vegdirektoratet for slik trygd.

§ 28. Årsprøvenummer må bare benyttes i nærvær av innehaveren eller en av hans funksjonærer. Denne bestemmelse gjelder ikke for transport av solgt motorvogn til registreringsstedet.

§ 29. Prøvenummer skal ha hvite typer på rød bunn. For øvrig gjelder med hensyn til typer, størrelse og anbringelse reglene for alminnelig kjennemerke.

§ 30. Årsprøvenummer skal innen utgangen av august måned hvert år vises fram for den bilsakkyndige. Samtidig skal vises fram kvittering for at avgift for året er betalt.

§ 31. Den bilsakkyndige kan inndra prøvenummer etter utløpet av hvert år og for øvrig når som helst for kortere eller lengre tid i tilfelle av misbruk; f. eks. ved at det anvendes under kjøring med vogn som ikke er forskriftsmessig.

§ 32. Etter hvert som årsprøvenummer utdeles eller inndras, sendes meddelelse til vegdirektøren.

Når prøvenummer meldes tapt, tildeler den bilsakkyndige vedkommende nytt prøvenummer. Den avgift som måtte være betalt for det gamle prøvenummer, gjelder også for det nye. Det tapte nummer skal stå åpent i registret i et tidsrom av 6 år.

§ 33. Den som får tildelt eller lånt ut prøvenummer, bærer alle utgifter ved tildeling eller utlån, merking, kontroll m. m.

X. Bestemmelser for andre kjøretøy

§ 34. *Motorredskap, tilhengerredskap m. m.*

1. For kjøretøy som har motor til framdrift, men som ikke omfattes av bestemmelsene foran i disse forskrifter, gjelder, under kjøring i mørke eller i usiktbart vær, følgende:

- a) Dersom kjøretøyet er konstruert for en hastighet av 30 km/t eller mer, skal det være utstyrt med lys og refleksanordninger som angitt i § 5, nr. 1, unntatt lys for kjennemerke.
- b) Dersom kjøretøyet er konstruert for en hastighet av under 30 km/t, men over 10 km/t, skal det være utstyrt med lys og refleksanordninger som angitt i § 5, nr. 1, unntatt stoppsignallys og lys for kjennemerke.
- c) Dersom kjøretøyet er konstruert for en hastighet av under 10 km/t skal det ha minst 1 nærlys, 2 parkeringslys, baklys og refleksanordninger. Dersom det har 2 nærlys kreves ikke parkeringslys.

2. Tilhengerredskap som trekkes av motorvogn, skal under bruk på alminnelig beferdet veg eller område ha lys og refleksanordninger som angitt for tilhenger i § 12, unntatt lys for kjennemerke.

Tilhengerredskap med bredde mindre enn 1 meter kreves bare utstyrt med refleksanordning forutsatt redskapen ikke dekker for de lys trekkvognen skal være utstyrt med bak.

§ 35. *Sykkel.*

1. På sykkel må ikke sitte flere personer enn den er bestemt for.

Syklist som har fylt 16 år, kan ta med ett barn under 7 år når barnet er plassert på særskilt sete og er beskyttet mot hjuleikene og sykkelkjeden.

2. Sykkel skal ha signalklokke i god stand. Annet varslingsapparat er forbudt.

3. Sykkel skal ha to bremsar som virker uavhengig av hverandre. Den ene skal være hurtigvirkende bakhjulsbrems.
4. Sykkel som brukes i mørke eller i usiktbart vær på alminnelig beferdet veg eller område skal foran ha lykt som gir hvitt eller gult lys og bak ha lykt som gir rødt lys. Lyktene skal være festet til sykkelen. Lykten foran skal gi tilstrekkelig lys for kjøringen uten å virke blendende.

Sykkel skal ha rød refleksanordning bak. Begge sider av pedalene skal ha hvit eller gul refleksanordning. Refleksanordningene skal være av godkjent type.

§ 36. Hestekjøretøy.

Kjøretøy som trekkes av hest eller annet trekkdyr skal under kjøring i mørke eller i usiktbart vær på alminnelig beferdet veg eller område på kjøretøyets venstre side ha lykt som gir gult lys forover og bakover.

Y. Bestemmelser for alle kjøretøy

§ 37. Merkeplikt.

Vegdirektøren kan fastsette bestemmelser om at utstikkende deler, utstyr eller redskap på kjøretøy skal være merket med godkjent anordning.*)

§ 38. Unntak.

Vegdirektøren kan i særlige tilfelle gjøre unntak fra bestemmelsene i disse forskrifter.

Z. Overgangsbestemmelser

§ 39.

1. Følgende bestemmelser skal være etterkommet innen 1. januar 1968:
 - a) Ny bestemmelse i § 12, åttende ledd om at tilhenger skal være utstyrt med stoppsignallys og retningssignallys.
 - b) Ny bestemmelse i § 13 om at traktor skal være utstyrt med retningssignallys og refleksanordning.
 - c) Ny bestemmelse i § 34, nr. 2 om lys for tilhengerredskap.
2. Ny bestemmelse i § 35, nr. 4 om baklys på sykkel og om refleksanordning på pedalene gjøres gjeldende for nye sykler som tas i bruk etter 1. januar 1968.
3. Motorvogn i brannvesenets tjeneste skal være registrert innen 1. juli 1967.

*) Se r.skriv fra Vegdirektøren av 18. oktober 1961 (nr. 75/61 M) om plikt til å merke transportrive (høysvans, silosvans o. l.) på traktor.

UTENLANDSK MOTORVOGN

Forskrifter om bruk av utenlandsk motorvogn i riket og om særskilt registrering av motorvogn for midlertidig bruk

Fastsatt av Samferdselsdepartementet 28. mars 1967 med hjemmel i vegtrafikkloven av 18. juni 1965, § 20.

Kap. I. Midlertidig bruk av utenlandsk motorvogn

Utenlandsk motorvogn som bringes med av reisende for midlertidig bruk i riket i samsvar med Tolldirektoratets regler for toll- og avgiftsfri innførsel av utenlandske motorkjøretøyer til midlertidig bruk i Norge, kan brukes her i den tid og av de personer som nevnte regler gir anledning til, på følgende vilkår:

- § 1. Motorvognen må være registrert enten for vanlig bruk eller for midlertidig bruk i fremmed stat.

Dersom registreringen er for midlertidig bruk og motorvognen av fabrikat er eldre enn to år, og det ikke kan godtgjøres at vognen i de siste to år er godkjent til bruk av vedkommende myndighet i registreringsstaten, må den ikke brukes i riket uten godkjenning av Statens bilsakkyndige. Vognen må i tilfelle framstilles til slik godkjenning innen en uke etter innførselen. Den kan i mellomtiden bare brukes i strengt nødvendig utstrekning.

Motorvogn som er registreringspliktig etter norsk lovgivning, men som ikke er registreringspliktig etter vedkommende lands lovgivning, må ikke brukes her uten godkjenning av Statens bilsakkyndige. For moped kreves ikke slik godkjenning.

Motorvogn som ikke er registreringspliktig her i riket eller i vedkommende stat, kan brukes her dersom vilkårene i § 2 er oppfylt og motorvognen er i forsvarlig stand.

Registreringen må være gyldig i den tid vognen brukes i riket. Vognen må ha kjennemerke og nasjonalitetsmerke påsatt. I vogn som er registrert i stat der det ved registreringen er utferdiget dokument som viser at registrering er foretatt, må dette dokument være til stede. I motsatt fall må det på annen måte godtgjøres at vognen er lovlig registrert i vedkommende stat.